

Utemeljitev za Sovretovo nagrado 2009

DRUŠTVO SLOVENSКИH KNJIŽEVNIH PREVAJALCEV (komisija za nagrade in priznanja v sestavi Jože Stabej, Barbara Šega Čeh, Jana Unuk, Andrej E. Skubic in Branko Madžarevič, predsednik komisije)

podeljuje

Sovretovo nagrado 2009
Nives Vidrih
za prevod knjige proze Bohumila Hrabala
Oglas za hišo, v kateri nočem več živet

Nives Vidrih je s preiščljenim in načrtnim izbiranjem del, ki jih je predstavila v slovenščino, ključno sooblikovala podobo, ki jo imajo slovenski bralci o sodobni češki književnosti. V prizadevanju, da bi v slovenščini predstavila čim več osrednjih čeških proznih avtorjev 20. stoletja, je posegala po jezikovno, slogovno in izrazno raznolikih ustvarjalcih različnih literarnih usmeritev, od modernega klasika in enega največjih mojstrov češke literature Bohumila Hrabala prek nekdanjih disidentskih pisateljev Ludvíka Vaculíka, Viktorja Fischla in Egona Hostovskega do sodobnih avtorjev Jáchima Topola in Michala Ajvaza. V prevodih njihovih del je Nives Vidrih rahločutno in poznavalsko prelila v slovenščino posebno vzdušje, lirčnost in humornost češke literarne pisave in poiskala živ, izvornemu besedilu ustrezen slovenski izraz, pospremila pa jih je s strokovnimi in tehtnimi spremnimi besedili, ki se med drugim posvečajo tudi vprašanju prevodne strategije in komentirajo jezikovne in druge prevodne odločitve. V izboru Hrabalovih zgodb iz 60. in 70. let *Oglas za hišo, v kateri nočem več živet* je Nives Vidrih mojstrsko preigrala številne registre slovenskega knjižnega in pogovornega jezika, ko je zvesto in z veliko prevajalske invencije in jezikovne pretanjenosti sledila pisateljevim virtuosnim preskokom med brezmejno domišljijo in značilno ironijo, med poetičnostjo opisa in grotesko, opisom intimnih stisk in jedko družbeno kritičnostjo, med dialoškimi pasažami, ki drzno secirajo človeško govorico v različnih govornih situacijah, na eni strani in v enem dihu izrečenimi hrabalovskimi neskončnimi periodami na drugi.

Prevode Nives Vidrih odlikujejo domiselnost zapisane podobe pogovorne slovenščine, navdihujoče leksikalno bogastvo, pogum, prestopiti meje jezikovne norme, kadar so stilistične in jezikovne konvencije kršene tudi v izvirniku. Prevajalka v svojem prevodnem

opusu suvereno obvladuje mnogoglasje različnih registrov sodobne slovenščine, njeno normo in možnosti odstopanja od nje, njeno časovno in socialno razslojenost. Če je pogovorni idiom prevoda *Oglasa za hišo, v kateri nočem več živeti* prežet z rahlo nostalgичno patino časa, v katerem se zgodbe godijo, pa je prevod *Sestre Jáchima Topola* z njeno nekonformistično, provokativno poetiko in radikalnim kršenjem jezikovnih konvencij posrečeno in prevajalsko presežno zakoreninjen v slengovski govorici mladih generacij govorcev sodobne slovenščine.